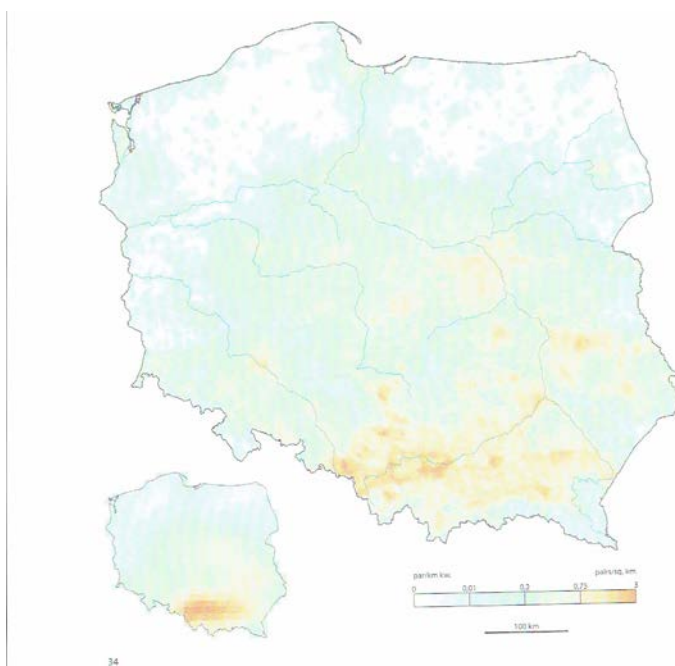

Uwagi na temat poradnika dla nauczycieli pt. *Kaszuby przez wieki* (cz. 3)

3. Temat: Kaszubska przyroda.

Odnosnie tego tematu, wyjątkowo, kilka uwag poświęcę niektórym treściom zawartym we *Wprowadzeniu*. Autorzy **błędnie (tj. 338 m n.p.m.) podali wysokość** Wieżycy. W rzeczywistości powinno być (po zaokrągleniu) **329 m n.p.m.** **Również błędnie (7530 ha) podali powierzchnię** jeziora Łebsko. Powierzchnia wspomnianego jeziora stale się zmniejsza. **Ta podana przez Autorów odnosi się do stanu sprzed wieku!** Obecnie wynosi ona **ok. 7000 ha** (w 2000 r. było to 6998 ha). **Trudno też zgodzić się z następującym zdaniem:** *Najpospoliciej występującymi na Kaszubach gatunkami ptactwa są bażant, kuropatwa i kaczka krzyżówka.* Wprawdzie kaczka krzyżówka występuje powszechnie (tak chyba należałoby odbierać sens użytego przez Autorów określenia *najpospoliciej*), to jednak tego samego nie można powiedzieć o dwóch pozostałych gatunkach. **Bażant to nawet na znacznym obszarze Kaszub w ogóle nie występuje (zob. białe plamy na poniższej mapce)!** Na marginesie tego wątku należy stwierdzić, że występowanie kuropatwy i bażanta w całym województwie pomorskim (a także zachodniopomorskim) należy do najniższych w Polsce (dla porównania: w 2004 r. w województwie pomorskim doliczono się nieco ponad 4 tys. bażantów, gdy w województwie mazowieckim – ponad 48 tys.; w przypadku kuropatw te relacje przedstawiają się jeszcze wyraziściej: 5,1 tys. w woj. pomorskim i 75,6 tys. w – mazowieckim).

Karta pracy: Kaszubska przyroda.

Zadanie 2

W pierwszym zdaniu użyto określenia *najsłynniejszy polski skansen*, które ma odnosić się do obiektu we Wdzydzach. Nie wiem, dlaczego Autorzy użyli słowo *najsłynniejszy*. Wdzydzkie muzeum jest na pewno najstarszym skansenem kaszubskim i najstarszym w granicach Polski (powstało w czasach, gdy Kaszuby należały do Niemiec), ale czy to wystarczy, aby go nazywać *najsłynniejszym*?

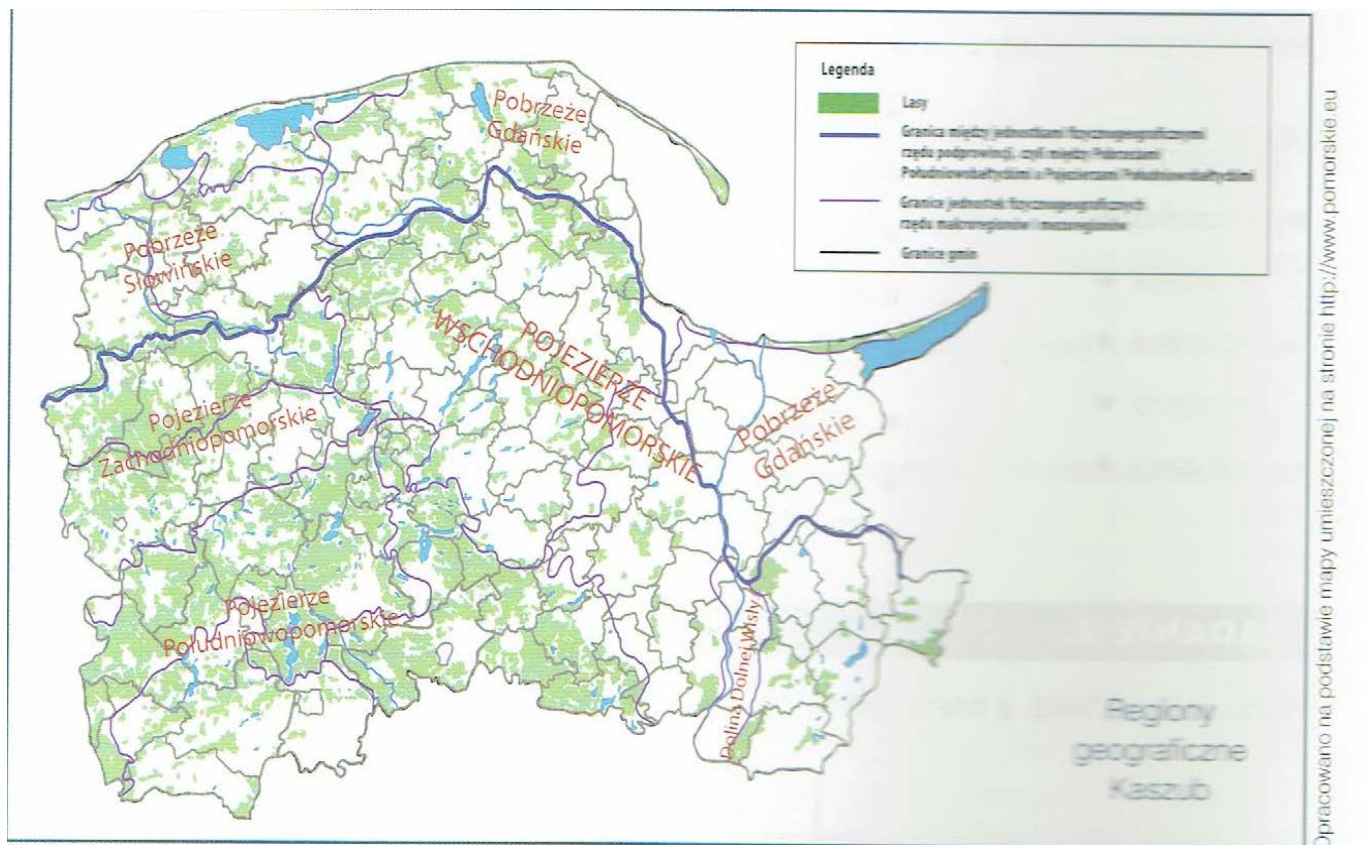
Zadanie 3

Tytuł mapki (zob. skan poniżej, na końcu tego omówienia) zamieszczonej w *Poradniku* brzmi: *Regiony geograficzne Kaszub*. **Nie jest on jednak odpowiedni.** W istocie jest to mapka całego województwa pomorskiego. Autorzy zmodyfikowali nieco, o czym informują, mapę zamieszczoną na stronie internetowej pomorskie.eu/documents/39036/56624/pomorskie_regionalizacja_duze.jpg. Na tej stronie nosi ona następujący tytuł: *Regionalizacja fizycznogeograficzna województwa pomorskiego*.

Nie jest to też zbyt udana przeróbka. Na mapie internetowej bowiem widać (podkreślono to dodatkowo poprzez wpisanie nazwy, która przekracza granicę województwa), że Pojezierze Zachodniopomorskie nie ogranicza się tylko do części obszaru województwa pomorskiego, że przekracza jego zachodnią granicę. Trafnie w ten sposób oddano rzeczywistość (i to, co Autorzy napisali we *Wprowadzeniu*), gdyż wspomniane pojezierze ciągnie się aż do dolnej Odry. Natomiast z mapki zamieszczonej w *Poradniku* – poprzez takie a nie inne wpisanie nazwy tego pojezierza – można odnieść wrażenie (tym bardziej, że na mapie wizualnie trudno odróżnić granice gmin od granic jednostek fizycznogeograficznych typu makroregion i mezoregion), że ogranicza się ono wyłącznie do zachodniej części województwa pomorskiego.

We *Wprowadzeniu* napisano: *Geografowie nazywają nadmorską część ziem kaszubskich Pobrzeżem Południowobałtyckim i dzielą te tereny bardziej szczegółowo na Pobrzeże Gdańskie i Pobrzeże Koszalińskie*. Natomiast w *Celach lekcji* i *Przebiegu lekcji* wprowadzono określenie *Pobrzeże Słowińskie*. **Zaś na mapce nie zaznaczono Pobrzeża Koszalińskiego, za to jest Pobrzeże Słowińskie.** W wersji internetowej mapki widać, że Pobrzeże Słowińskie przekracza (w kierunku zachodnim) granicę województwa pomorskiego, co można interpretować, że jest większe lub że jest częścią czegoś większego. Natomiast w *Poradniku* Pobrzeże Słowińskie, przez takie a nie inne wpisanie jego nazwy na mapce (oraz w wyniku wskazanego wyżej problemu z wizualnym odbiorem różnych granic na niej zaznaczonych), zdaje się zamykać w granicach województwa pomorskiego. **Młody czytelnik może być w tej sytuacji nieco zdezorientowany. Warto więc zapytać się Autorów o to jak postrzegają Pobrzeże Słowińskie.** Czy jest dla nich synonimem Pobrzeża Koszalińskiego? A może jest tylko jego częścią? A może traktują je jako odrębną jednostką o takim samym charakterze jak Pobrzeże Koszalińskie? Przy okazji warto tutaj przypomnieć klasyfikację, którą podaje dr Jan Mordawski (*Geografia Kaszub. Geògrafia Kaszëb*, tłum.

I. Czaja/Czajinô, R. Drzeżdżon/Drzéżdżón, M. Jeliński/Jelińszci, K. Rhode/Róde, Gdańsk-Gduńk 2008, s. 26), według której Pobrzeże Koszalińskie dzieli się na następujące części: Wybrzeże Słowińskie, Równinę Słupską i Wysoczyznę Damnicką.

Opracowano na podstawie mapy umieszczonej na stronie <http://www.pomorskie.eu>